

Rekomendacje
w zakresie weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego
z dn. 26.04.2017 r.

Wszelkie definicje znajdujące się w niniejszym dokumencie, w tym definicja przedsiębiorstwa społecznego wraz z przesłankami, pochodzą z aktualnie obowiązujących *Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020* (wersja z dnia 24 października 2016 r.). W przypadku, gdy w danym województwie projekty OWES realizowane są według *Wytycznych* sprzed 24 października 2016 r., region będzie zobowiązany do dostosowania w przyszłości definicji przedsiębiorstwa społecznego do aktualnej wersji przedmiotowego dokumentu (najpóźniej na okoliczność realizacji konkursów na usługi OWES ogłoszonych po wejściu w życie ostatniej wersji *Wytycznych*).

1. Cel rekomendacji:

Brak jest obecnie rozwiązań ustawowych regulujących status przedsiębiorstwa społecznego. Dokumentami zawierającymi definicje przedsiębiorstwa społecznego są:

- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej (KPRES) zawierający definicję strategiczną;
- *Wytyczne Ministra Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*, (zawierające definicję operacyjną, uszczegółowiona w stosunku do KPRES).

Definicja przedsiębiorstwa społecznego zawarta została w *Wytycznych* ze względu na **potrzebę ujednoczenia w skali kraju zasad realizacji i pomiaru celów Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Regionalnych Programów Operacyjnych dotyczących tworzenia miejsc pracy w przedsiębiorstwach społecznych**.

W ramach *Wytycznych* określone zostały wspólne dla wszystkich Regionalnych Programów Operacyjnych zasady realizacji **wsparcia na rzecz tworzenia miejsc pracy w istniejących przedsiębiorstwach społecznych**. I tak: zgodnie z *Wytycznymi* niektóre rodzaje wsparcia mogą trafiać wyłącznie do przedsiębiorstw społecznych. Dotyczy to w szczególności wsparcia finansowego na tworzenie nowych miejsc pracy (dotacji i wsparcia pomostowego w formie finansowej). Udzielenie takiego wsparcia wymaga prawidłowej identyfikacji podmiotów spełniających cechy przedsiębiorstwa społecznego. Przy braku regulacji prawnych w tym zakresie, niezbędne jest przyjęcie jednakowych dla całego kraju zasad identyfikacji przedsiębiorstw społecznych w oparciu o jednolitą definicję zawartą w *Wytycznych*.

Dodatkowo *Wytyczne* umożliwiają udzielanie **wsparcia na przekształcanie podmiotów ekonomii społecznej w przedsiębiorstwa społeczne**. Przekształcanie nie oznacza zmiany formy prawnej, ale nabycie określonych cech przedsiębiorstwa społecznego wskazanych w definicji przedsiębiorstwa społecznego, dotyczących w szczególności zatrudnienia, zasad dystrybucji zysku i zasad zarządzania. W związku z tym rekomendacje mogą być wykorzystywane również do ustalenia, czy podmiot wspierany w celu przekształcenia się w przedsiębiorstwo społeczne rzeczywiście stał się przedsiębiorstwem społecznym, tj. spełnia wszystkie cechy przedsiębiorstwa społecznego.

W tym samym celu można zastosować rekomendacje, by zweryfikować, czy nowo tworzony podmiot spełnia wszystkie cechy przedsiębiorstwa społecznego (nie dotyczy to spółdzielni socjalnych, które w *Wytycznych* zostały uznane za przedsiębiorstwa społeczne).

Celem rekomendacji jest więc ujednoczenie podejścia do identyfikacji przedsiębiorstw społecznych w oparciu o cechy wskazane w *Wytycznych*. Spójne i powszechnie stosowane zasady pozwolą na zwiększenie efektywności i skuteczności systemu wsparcia ekonomii społecznej.

Rozwiązania zaproponowane w rekomendacjach mają ponadto wspomagać inne podmioty niż ośrodki wsparcia ekonomii społecznej (OWES) w realizacji wsparcia na rzecz przedsiębiorstw społecznych. Podmioty te nie będą musiały samodzielnie weryfikować status przedsiębiorstwa społecznego, ale wykorzystywać listę przedsiębiorstw społecznych dostępną na poziomie Regionalnych Ośrodków Polityki Społecznej (ROPS) oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (MRPiPS).

2. Adresaci rekomendacji:

Bezpośrednimi adresatami rekomendacji są podmioty zaangażowane w weryfikację statusu przedsiębiorstwa społecznego, a więc w szczególności OWES i ROPS.

Pośrednimi adresatami są także Instytucje Zarządzające Regionalnymi Programami Operacyjnymi, które są zobowiązane do stosowania *Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

3. Zakres rekomendacji i zasady stosowania:

Opisane w rekomendacjach rozwiązania obowiązują dla Europejskiego Funduszu Społecznego i są jednocześnie zgodne z założeniami Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej.

Rekomendacje obejmują:

- ścieżkę weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego, opisującą proces identyfikacji przedsiębiorstw społecznych spośród funkcjonujących podmiotów ekonomii społecznej (załącznik 1). Opisana ścieżka weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego jest na chwilę obecną – w opinii DPP MRPiPS – optymalnym rozwiązaniem;
- listę sprawdzającą do weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego, która ma charakter pomocniczy dla podmiotów weryfikujących status przedsiębiorstwa społecznego (załącznik 2). Wszystkie określenia użyte w Rekomendacjach (np. OWES, podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa społeczne) należy definiować zgodnie z *Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

4. Okres obowiązywania rekomendacji:

Przedstawione rekomendacje mają charakter tymczasowy i będą obowiązywały do momentu wejścia w życie ustawy, która ureguluje kwestie związane z definiowaniem przedsiębiorstwa społecznego i procesem nadawaniem tego statusu.

Spis treści

Załącznik 1. Ścieżka weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego	3
Załącznik 2. Lista sprawdzająca do weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego	7

Załącznik 1. Ścieżka weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego

Informacje ogólne

Skróty:

OWES – ośrodek wsparcia ekonomii społecznej

PES – podmiot ekonomii społecznej

PS – przedsiębiorstwo społeczne

ROPS – regionalny ośrodek polityki społecznej

IZ – instytucja zarządzająca

RPO – regionalny program operacyjny

DPP MRPiPS – Departament Ekonomii Społecznej i Pożytku Publicznego w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Definicje:

Wszystkie określenia użyte w Rekomendacjach (np. OWES, podmioty ekonomii społecznej, przedsiębiorstwa społeczne) należy definiować zgodnie z *Wytycznymi Ministra Rozwoju w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

Status przedsiębiorstwa społecznego i częstotliwość weryfikacji cech PS:

1. Przez status PS rozumie się informację o pozytywnym wyniku weryfikacji cech przedsiębiorstwa społecznego.
2. O weryfikację cech PS mogą ubiegać się wyłącznie PES w dowolnym OWES w województwie właściwym ze względu na siedzibę PS. Rekomendowane jest ubieganie się o weryfikowanie cech PS w OWES właściwym terytorialnie dla siedziby podmiotu ekonomii społecznej. O weryfikację cech PS mogą ubiegać się PES nie będące uczestnikami projektu OWES.
3. PS jest PES jako zintegrowana całość. Tym samym wszelkie cechy zatrudnieniowe i inne obliczane są w oparciu o całość zatrudnienia i finansów w danym PES.
4. PS nie może być podmiot, w którym udział sektora publicznego wynosi więcej niż 50% chyba, że ustawa lub statut podmiotu zakłada możliwość uzyskania przeważającego udziału własności podmiotu przez jego pracowników.
5. OWES weryfikuje cechy PS zgodnie z procedurą opisaną w pkt 16-25.
6. Okres obowiązywania statusu PS wynosi 18 miesięcy, z zastrzeżeniem pkt 12.

7. PES może wystąpić o przedłużenie statusu na kolejne 18 miesięcy. Wówczas poddawany jest procedurze, o której mowa w pkt 16-25.
8. PES może utracić status PS przed upływem 18 miesięcy, jeżeli nie będzie spełniał co najmniej jednej z cech PS. Podmiot ma maksymalnie 3 miesiące na odzyskanie cech PS. Po tym terminie poddawany jest weryfikacji cech PS zgodnie z procedurą, o której mowa w pkt 16-25. Jeżeli weryfikacja zakończy się wynikiem negatywnym, PES traci status PS i możliwość korzystania z usług przysługujących przedsiębiorstwom społecznym oraz jest wykreślany z listy przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez ROPS.
9. Status PS nadawany zgodnie z procedurą opisaną w pkt 16-25, jest uznawany przez wszystkie OWES w całej Polsce na potrzeby udzielania wsparcia przez OWES, z zastrzeżeniem zasad, o których mowa w pkt 12.
10. Status PS może być uznawany przez inne podmioty udzielające wsparcia PS, w tym przez IZ RPO oraz podmioty świadczące wsparcie na rzecz przedsiębiorstw społecznych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, np. w zakresie tworzenia klastrów czy franczyz przedsiębiorstw społecznych, w zakresie szkoleń dla przedsiębiorstw społecznych itp.
11. Cechy PS są weryfikowane w momencie:
  - przystąpienia podmiotu do korzystania z usług wsparcia istniejących PS (usług biznesowych),
  - przed udzieleniem wsparcia finansowego dla istniejących PS zgodnie z pkt 10,
  - po zakończeniu przekształcania PES w PS, czyli najpóźniej w momencie zakończenia wsparcia pomostowego w formie finansowej.Status PS może być weryfikowany w odniesieniu do podmiotów niebędących uczestnikami projektu OWES i odbywa się wówczas na wniosek PES.
12. Przed udzieleniem wsparcia finansowego (dotacja lub wsparcie pomostowe) PS, OWES zobowiązany jest do weryfikacji statusu PS:
  - a) W sytuacji gdy dany podmiot nigdy nie podlegał weryfikacji lub nie ma ważnego statusu PS – weryfikacji podlegają wszystkie cechy PS, zgodnie z załącznikiem 2.
  - b) gdy status PS został nadany wcześniej niż 6 miesięcy przed wnioskiem o udzielenie wsparcia finansowego – weryfikacji podlega wyłącznie przesłanka definicyjna dotycząca zatrudnienia, zgodnie z załącznikiem 2.
13. Status PS przysługuje spółdzielniom socjalnym bez potrzeby weryfikacji przez OWES wszystkich cech przedsiębiorstwa społecznego. OWES weryfikuje jedynie formę prawną spółdzielni socjalnej na podstawie aktualnego odpisu z KRS i na tej podstawie spółdzielnia socjalna wpisywana jest na listę PS, o której mowa w pkt 31.
14. Status PS obowiązuje od dnia sporządzenia przez OWES lub podmiot rozstrzygający (ROPS lub MRPIPS), zgodnie z procedurą określoną w pkt. 16-25, informacji o wyniku weryfikacji cech przedsiębiorstwa społecznego, o ile wynik tej informacji jest pozytywny.
15. Informacja o wyniku weryfikacji cech PS nie jest decyzją administracyjną w rozumieniu art. 104 § 1 w związku z art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267).

Proces weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego:

16. OWES weryfikuje cechy PS w oparciu o dokumenty potwierdzające występowanie tych cech, a także na podstawie swojej wiedzy nt. danego PES i jego działalności. Do weryfikacji wystarczające jest okazanie dokumentów przez PES, bez konieczności ich

gromadzenia i przechowywania przez OWES. OWES jest zobowiązany do prowadzenia dokumentacji potwierdzającej, że weryfikacja dokumentów miała miejsce. PES jest zobowiązany przechowywać dokumenty będące przedmiotem okazania w OWES.

17. OWES w celu weryfikacji cech PS winien wykorzystać listę sprawdzającą do weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego (załącznik 2).
18. W przypadku wątpliwości co do stwierdzenia statusu PS, OWES zwraca się z prośbą o rozstrzygnięcie wątpliwości do ROPS.
19. OWES i ROPS ustalają wspólnie szczegółowe zasady współpracy w ramach danego województwa dotyczące weryfikacji cech PS.
20. W razie potrzeby OWES udostępnia ROPS dokumentację związaną z weryfikacją cech PS.
21. ROPS może wystąpić o dodatkowe dokumenty do PS, niezbędne do rozstrzygnięcia wątpliwości.
ROPS ma 14 dni od przekazania dokumentacji przez OWES na podjęcie decyzji. W przypadku, gdy do podjęcia decyzji będą wymagane dodatkowe dokumenty, termin ten liczony jest od momentu otrzymania dodatkowych dokumentów.
22. ROPS może podjąć decyzję o zaangażowaniu w proces weryfikacji cech PS Regionalnego Komitetu Rozwoju Ekonomii Społecznej.
23. ROPS rozstrzyga wątpliwości i sporządza informację o wyniku weryfikacji cech PS. Informację przekazuje do OWES, a gdy wynik weryfikacji jest pozytywny umieszcza informację o podmiocie pozytywnie zweryfikowanym na liście przedsiębiorstw społecznych, o której mowa w pkt 31.
24. W przypadku, gdy niemożliwe jest rozstrzygnięcie wątpliwości przez ROPS, może on zgłosić się do Departamentu Ekonomii Społecznej i Pożytku Publicznego (DPP) w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w celu ostatecznego rozstrzygnięcia wątpliwości. ROPS, wraz z przekazaniem zapytaniem, przesyła także pełną dokumentację dotyczącą konkretnego przypadku budzącego wątpliwość oraz pełną informację o tym jakie wątpliwości w danym przypadku się pojawiły. DPP najpóźniej w ciągu 30 dni przesyła do ROPS swoje stanowisko. W przypadku, gdy do rozstrzygnięcia niezbędne będą dodatkowe dokumenty, termin ten liczony jest od momentu otrzymania niezbędnej dokumentacji.
25. W przypadku gdy województwo (OWES wspólnie z ROPS) nie zastosuje ścieżki weryfikacji PS opisanej w pkt 16-21 i 23, nie może zwrócić się do MRPiPS w celu rozstrzygnięcia wątpliwości, zgodnie z pkt 24.
26. Informację o wyniku weryfikacji cech PS, OWES przekazuje niezwłocznie do PES. W przypadku negatywnego wyniku weryfikacji, informacja zawiera wyjaśnienie, z jakich powodów wynik weryfikacji cech PS jest negatywny i do jakich podmiotów przysługuje odwołanie.

Możliwość postępowania w przypadku negatywnego wyniku weryfikacji cech PS

27. PES może odwołać się do ROPS od negatywnego wyniku weryfikacji cech PS dokonanej przez OWES. Rozstrzygnięcie ROPS jest ostateczne i nie przysługuje od niego odwołanie do MRPiPS.
28. W przypadku, gdy weryfikacji cech PS dokonuje ROPS, zgodnie z pkt. 18 i wynik tej weryfikacji jest negatywny, PES może zgłosić się do DPP MRPiPS z prośbą o rozpatrzenie sprawy przez DPP MRPiPS. Rozstrzygnięcia DPP MRPiPS jest ostateczne.

Obowiązek publikacji listy przedsiębiorstw społecznych:

29. OWES przekazuje niezwłocznie (nie później niż 14 dni od zakończenia procesu weryfikacji) informację o stwierdzeniu, niestwierdzeniu lub utracie statusu przedsiębiorstwa społecznego do ROPS właściwego ze względu na obszar działalności OWES. Informacje o PES pozytywnie zweryfikowanych przekazywane są w formie zaktualizowanej tabeli z listą PS. Minimalny zakres informacji w tabeli obejmuje: nazwę PS, numer REGON, jego formę prawną, siedzibę i adres, dane kontaktowe wraz z adresem strony internetowej PS, datę nadania statusu przez OWES i datę obowiązywania statusu przedsiębiorstwa społecznego oraz ogólny opis branży, w której działa PS.
30. Lista PS przekazywana przez OWES do ROPS, oprócz podmiotów pozytywnie zweryfikowanych, uwzględnia listę spółdzielni socjalnych, które nie wymagają weryfikacji, o czym mowa w pkt 13.
31. ROPS, na podstawie przekazanych przez OWES informacji, prowadzi listę PS dla regionu (województwa) dostępną w wersji elektronicznej na stronie internetowej ROPS w formie tabeli. Tabela jest aktualizowana na bieżąco, aktualizacja następuje niezwłocznie po uzyskaniu informacji od OWES (nie później niż 10 dni od uzyskania informacji od OWES). Minimalny zakres informacji w tabeli obejmuje: nazwę PS, numer REGON, jego formę prawną, adres siedziby, województwo, dane kontaktowe wraz z adresem strony internetowej PS, datę nadania statusu przez OWES i datę obowiązywania statusu PS oraz ogólny opis branży, w której działa PS.
32. ROPS przekazuje do DPP MRPIPS link do odpowiedniej strony internetowej, na której publikowana jest lista PS w regionie. DPP MRPIPS publikuje listę linków na stronie www.pozytek.gov.pl w podziale na województwa.

Załącznik 2. Lista sprawdzająca do weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego¹

Przy wspieraniu PS należy zwrócić szczególną uwagę na art. 71 ust. 1 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (zwanymi dalej „EFSP”) oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006. Art. 71, dotyczący trwałości działań, stanowi:

1. W przypadku operacji obejmującej inwestycje w infrastrukturę lub inwestycje produkcyjne dokonuje się zwrotu wkładu z EFSI, jeżeli w okresie pięciu lat od płatności końcowej na rzecz beneficjenta lub w okresie ustalonym zgodnie z zasadami pomocy państwa, tam gdzie ma to zastosowanie, zajdzie którakolwiek z poniższych okoliczności:
  - a. zaprzestanie działalności produkcyjnej lub przeniesienie jej poza obszar objęty programem;
  - b. zmiana własności elementu infrastruktury, która daje przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu nienależne korzyści;
  - c. istotna zmiana wpływająca na charakter operacji, jej cele lub warunki wdrażania, która mogłaby doprowadzić do naruszenia jej pierwotnych celów.

Kwoty nienależnie wypłacone w odniesieniu do takiej operacji są odzyskiwane przez państwo członkowskie w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogów.

Państwa członkowskie mogą skrócić okres ustalony w akapicie pierwszym do trzech lat w przypadkach dotyczących utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MŚP.

MAJĄC NA UWADZE POWYŻSZE, WE WSKAZANYM OKRESIE TRWAŁOŚCI NIE JEST MOŻLIWE PRZEKSZTAŁCANIE PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH W PODMIOTY O CHARAKTERZE KOMERCYJNYM

---

¹ Nie ma zastosowania do spółdzielni socjalnych, zgodnie z Załącznikiem 1 pkt 13.

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
1.	Pkt 26 lit. a	Podmiot wyodrębniony pod względem organizacyjnym i rachunkowym	Przedsiębiorstwem społecznym nie może funkcjonować w ramach struktury organizacyjnej i finansowej innego podmiotu, musi być odrębnym podmiotem. Tym samym wszelkie cechy przedsiębiorstwa społecznego (w tym wskaźniki zatrudnieniowe) weryfikowane są w odniesieniu do całego podmiotu, a nie wybranej jego części. Przedsiębiorstwem społecznym nie może być podmiot, w którym udział sektora publicznego wynosi więcej niż 50% chyba, że ustawa lub statut podmiotu zakłada możliwość	1. Statut bądź inny dokument stanowiący podmiotu (umowa) 2. Sprawozdanie finansowe za ostatni zamknięty rok obrotowy (w tym bilans, rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa), a w przypadku, gdy podmiot zgodnie z obowiązującymi przepisami nie sporządził i nie zatwierdził sprawozdania – dokumentacja finansowa za okres od		

² Katalog dokumentów nie jest katalogiem zamkniętym, jednak nie należy go zanadto otwierać, ale dążyć do maksymalnego ograniczenia liczby wymaganych dokumentów do niezbędnego minimum. Nie oznacza to także, że wszystkie wymienione dokumenty muszą być analizowane. Jeżeli jeden dokument wystarczy do stwierdzenia spełnienia przesłanki, nie jest wymagana analiza innych dokumentów. Oświadczenia powinny stanowić załącznik do listy sprawdzającej, pozostałe dokumenty weryfikowane są za okazaniem zgodnie z pkt 16.

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
			uzyskania przeważającego udziału własności podmiotu przez jego pracowników.	dnia powstania tego podmiotu		
2.	Pkt 26 lit. a	<p>1) Prowadzenie działalności gospodarczej</p> <p>lub</p> <p>2) Prowadzenie działalności oświatowej w rozumieniu art. 170 ustawy Prawo oświatowe</p> <p>lub</p> <p>3) Prowadzenie działalności kulturalnej w rozumieniu art. 1 ust 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej</p>	Podmioty nieprowadzące działalności gospodarczej, a oświatową lub kulturalną, muszą prowadzić działalność opartą na ryzyku ekonomicznym. Za przedsiębiorstwa społeczne nie można uznać jednostek samorządu terytorialnego i jednostek im podległych prowadzących działalność oświatową lub kulturalną.	<p>1. Odpis aktualny z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego lub informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców pobrana na podstawie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (również wygenerowany ze strony ems.ms.gov.pl)</p> <p>2. Statut bądź inny dokument stanowiący podmiotu (umowa)</p> <p>3. Sprawozdanie finansowe za ostatni zamknięty rok obrotowy (w tym bilans, rachunek zysków i strat oraz informacja dodatkowa), a w przypadku, gdy podmiot zgodnie z obowiązującymi przepisami nie sporządził</p>		

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
				<p>i nie zatwierdził sprawozdania – dokumentacja finansowa za okres od dnia powstania tego podmiotu</p> <p>4. Dokumentacja dotycząca działalności oświatowej, w tym w szczególności aktualne zaświadczenie o wpisie do ewidencji szkół i placówek niepublicznych (na podstawie art. 82 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty)</p> <p>5. Dokumentacja dotycząca działalności kulturalnej, w tym w szczególności sprawozdanie merytoryczne z działalności</p>		
3.	Pkt 26 lit e	Zatrudnienie minimum 3 osób , w tym osób, o których mowa w pkt 4 tabeli, w proporcji, o której mowa pkt 4 tabeli	<u>Forma zatrudnienia:</u> umowa o pracę, spółdzielcza umowa o pracę lub umowa cywilnoprawna (z wyłączeniem osób zatrudnionych na umowy	1. Oświadczenie podmiotu (zgodnie ze sposobem składania oświadczeń woli) na dzień złożenia wniosku o uznanie statusu przedsiębiorstwa społecznego		

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
			<p>cywilno-prawne, które prowadzą działalność gospodarczą). <u>Wymiar zatrudnienia</u>: Możliwe jest zatrudnienie na część etatu, jednak ze względu na jakość miejsca pracy nie może to być mniej niż 1/4 etatu, a w przypadku umów cywilnoprawnych na okres nie krótszy niż 3 miesiące i obejmujący nie mniej niż 120 godzin pracy łącznie przez wszystkie miesiące.</p> <p>Przy ustalaniu poziomu zatrudnienia oblicza się osoby. Nie sumuje się etatów do jednego pełnego, żeby uznać ten jeden etat jako zatrudnienie jednej osoby/jednego miejsca pracy</p>	<p>w zakresie liczby zatrudnionych, formy oraz wymiaru zatrudnienia (obowiązkowo)</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Dokument potwierdzający zgłoszenie osoby do ZUS (ZUS P ZUA) 3. Kopia umowy o pracę, spółdzielczej umowy o pracę lub umowy cywilnoprawnej 4. Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego, a w przypadku, gdy podmiot zgodnie z obowiązującymi przepisami nie sporządził i nie zatwierdził sprawozdania – dokumentacja za okres od dnia powstania tego podmiotu 		
4.	Pkt 26 lit. a ppkt i (1)	zatrudnienie co najmniej 50%:	<i>Spśród warunków wskazanych w lp. 4 i 5,</i>	1. Dokumenty potwierdzające przynależność do		

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
		<ul style="list-style-type: none"> • osób bezrobotnych lub • osób z niepełnosprawnościami lub • osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym lub • osób, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych <p>albo</p> <p>zatrudnienie co najmniej 30% osób o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej</p>	<p><i>konieczne jest spełnienie jednego z nich.</i></p> <p><u>Odsetek zatrudnienia</u> jest obliczany od łącznej liczby wszystkich pracowników danego podmiotu, a nie od pracowników zatrudnionych tylko w ramach działalności gospodarczej, oświatowej czy kulturalnej.</p> <p><u>Do stanu zatrudnienia nie wlicza się:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne, które prowadzą działalność gospodarczą • osób zatrudnionych na umowę cywilnoprawną krótszą niż 3 miesiące i obejmującą mniej niż 120 godzin pracy łącznie przez wszystkie miesiące. 	<p>wskazanych grup w formie oświadczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorstwa społecznego (zgodnie ze sposobem reprezentacji) • pracowników (obowiązkowo). <p>2. Dokumentacja pracownicza – teczki osobowe pracowników (wyłącznie za okazaniem, bez gromadzenia dokumentów lub ich kopii)</p> <p>3. Dokumenty potwierdzające ogólny stan zatrudnienia w podmiocie.</p>		

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
		i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych lub osób z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.	<ul style="list-style-type: none"> osób zatrudnionych na mniej niż 1/4 etatu w przypadku zatrudnienia w oparciu o umowę o pracę lub spółdzielczą umowę o pracę. <p><u>Forma zatrudnienia:</u> umowa o pracę, spółdzielcza umowa o pracę lub umowa cywilnoprawna</p> <p><u>Wymiar zatrudnienia:</u> Możliwe jest zatrudnienie na część etatu, jednak ze względu na jakość miejsca pracy nie powinno to być mniej niż 1/4 etatu.</p> <p><u>Status osoby:</u></p> <p>Osoba musi posiadać status osoby zagrożonej wykluczeniem społecznym bądź ubóstwem, tj. bezrobotnej, z niepełnosprawnością, bezdomnej itd. w momencie</p>			

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
			zatrudnienia w danym podmiocie. <u>Moment weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego przez OWES:</u> zgodnie ze ścieżka weryfikacji statusu przedsiębiorstwa społecznego.			
5.	lit. a ppkt ii lub pkt 2	<p>Cel działalności:</p> <p>realizacja niżej wymienionych usług przy jednoczesnym zatrudnieniu określonego odsetka osób</p> <p>Rodzaje usług:</p> <ul style="list-style-type: none"> • usługi społeczne świadczone w społeczności lokalnej zgodnie z definicją zawartą w <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w</i> 	<p><i>Spośród warunków wskazanych w lp. 4 i 5, konieczne jest spełnienie jednego z nich.</i></p> <p>W odniesieniu do warunku wskazanego w lp. 5, konieczne jest spełnienie 2 poniższych warunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> • działalność w obszarze usług wskazanych w cechach przedsiębiorstwa społecznego, • zachowanie proporcji zatrudnienia na 	<p>Do działalności w obszarze usług społecznych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Statut lub inny dokument stanowiący podstawę działalności podmiotu 2. Aktualny odpis z rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego lub informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z rejestru przedsiębiorców pobrana na podstawie art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym 		

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
		<p><i>obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa</i> (opiekuńcze, w rodzinnym domu pomocy, w ośrodkach wsparcia, w domu pomocy społecznej o liczbie miejsc nie większej niż 30, usługi asystenckie, rodzinna piecza zastępcza, usługi w postaci mieszkań chronionych i w postaci mieszkań wspomaganych o liczbie miejsc nie większej niż 12.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • lub usługi opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3 zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad 	<p>poziomie co najmniej 30%.</p> <p>Proporcje zatrudnienia wyliczane zgodnie z pkt 4 tabeli.</p>	<p>(również wygenerowany ze strony ems.ms.gov.pl)</p> <p>3. Informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego, a w przypadku, gdy podmiot zgodnie z obowiązującymi przepisami nie sporządził i nie zatwierdził sprawozdania – dokumentacja za okres od dnia powstania tego podmiotu</p> <p>Do proporcji zatrudnienia: dokumenty zgodnie z pkt 4</p>		

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
		<p>dziećmi w wieku do lat 3</p> <ul style="list-style-type: none"> lub usługi wychowania przedszkolnego w przedszkolach lub w innych formach wychowania przedszkolnego zgodnie z ustawą z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, <p>wymóg zatrudnienia: zatrudnienie co najmniej 30% osób, o których mowa w ppkt i</p>				
6.	Pkt 26 lit. b	<p>Niedystrybuowanie zysku lub nadwyżki bilansowej pomiędzy udziałowców, akcjonariuszy lub pracowników, ale przeznaczenie go na wzmocnienie</p>	<p>Oprócz niepodzielności zysku istotny jest wątek przeznaczania środków na:</p> <ul style="list-style-type: none"> integrację/reintegrację społeczną, zawodową, społeczno-zawodową – rozumianą zgodnie definicją usług aktywnej 	<ol style="list-style-type: none"> Statut lub inny dokument stanowiący podstawę działalności podmiotu Uchwała o podziale zysku lub nadwyżki bilansowej za ostatni rok obrotowy Sprawozdanie finansowe 		

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
		<p>potencjału przedsiębiorstwa jako kapitał niepodzielny oraz w określonej części na reintegrację zawodową i społeczną lub na działalność pożytku publicznego prowadzoną na rzecz społeczności lokalnej, w której działa przedsiębiorstwo</p>	<p>integracji, o której mowa w Wytocznych (rozdział 3 pkt 29 lit a i b:</p> <p><i>odbudowa i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu (reintegracja społeczna) lub odbudowa i podtrzymanie zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy (reintegracja zawodowa))</i></p> <p>lub</p> <ul style="list-style-type: none"> • na działalność pożytku publicznego - rozumianą zgodnie z art. 3 ust 1 i art. 4 ustawy o działalności 			

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
			<p>pożytku publicznego i o wolontariacie.</p> <p>Nie ma wymagań co do wielkości/proporcji środków przeznaczanych z zysku lub nadwyżki bilansowej na reintegrację i działalność pożytku publicznego.</p>			
7.	Pkt 26 lit. c	<p>Zarządzanie demokratyczne</p> <p>co oznacza, że struktura zarządzania przedsiębiorstwami społecznymi lub ich struktura własnościowa opiera się na współzarządzaniu w przypadku spółdzielni, akcjonariacie pracowniczym lub zasadach partycypacji pracowników, co podmiot określa w swoim statucie lub</p>		<p>1. Statut lub inny dokument stanowiący podstawę działalności lub</p> <p>2. Inny dokument odpowiedniego organu podmiotu (np. uchwała Walnego Zgromadzenia Członków, uchwała Walnego Zebrania Członków, uchwała Zarządu)</p>		

Lp.	Numer cechy z definicji przedsiębiorstwa społecznego	Cecha przedsiębiorstwa społecznego	Informacje do uwzględnienia przy weryfikacji statusu	Możliwość weryfikacji na podstawie następujących dokumentów ²	Cecha przedsiębiorstwa społecznego spełniona/niespełniona (możliwe odpowiedzi TAK/NIE)	Uzasadnienie w przypadku niespełnienia przesłanki oraz rekomendacje dla podmiotu (co podmiot musi zmienić, żeby uzyskać status przedsiębiorstwa społecznego)
		innym dokumencie założycielskim;				
8.	lit. d	Wynagrodzenia kadry zarządzającej są ograniczone limitami tj. nie przekraczają wartości, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;	Wynagrodzenie kadry zarządzającej nie może przekraczać 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego za rok poprzedni	1. Statut lub inny dokument stanowiący podstawę działalności podmiotu lub 2. Inny dokument odpowiedniego organu podmiotu (np. uchwała Walnego Zgromadzenia Członków, uchwała Walnego Zebrania Członków, uchwała Zarządu, regulamin wynagradzania).		